Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Lucæ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis Disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum die Jovis 1. Martii 1685.

M. FRANCISCO PICOTE' DE BELLESTRE, Doctore Medico, Præside.

An Medicinæ scientia ducit ad cognitionem Authoris naturæ?

MEDICINA, potentissimorum olim Regum deliciæ, suisque clara perhonorificis titulis, à mundi cunabulis ortum repetit, agnoscitque pro sui parente Deum optimum maximum, à quo suum omne accipit decus atque authoritatem: hæc ad calamitatem humanam sublevandam edita est, ibique tunc manus auxiliares admovet, ubi nulla dignitas, nec alia quæ maximo in pretio haberi solent, possunt opitulari: Id tamen habet commune cum bonis Principibus, ut bene faciat ac malè audiat: Verùm ab iis tantùm despecta est, qui, aut eam non callent, aut qui eâ leviter imbuti, perpauca balbutiunt: illa quippe est hominum generi pro summo beneficio concessa; vitam enim datam tuetur, fugientem retinet, morbos tanquam ejus hostes admodum infensos oppugnat, & sanitatem, ut bonorum omnium condimentum, corporibus & animis procurat, cunctis vitæ commodis præferendam: hæc à suis sacris rejicit ἀμούσους, circumforaneos, impios votorum desertores, & alios ementito nomine Medicos, qui devium quoddam iter, & à concilio æquitatis & conscientiæ pererrantes, divinæ hujus scientiæ splendorem turpissimis artibus obscurant, quibus aliquando vulgus stupidum & imperitum credit, licet periculum sit in nullo mendacio majus; cum salutaris hæc disciplina, quæ non immeritò plerisque Sapientiæ pars, nonnullis ejusdem soror est habita, sui duntaxat legitimos cultores Philosophos agnoscat, adeo ut & morborum curatio & rerum naturæ contemplatio sub iisdem authoribus sit nata, truncaque & debilis Medicina censeatur absque ea naturæ rerum cognitione; unde non angustis terminis circumscripta tenetur, ut quæ occupatur circa rerum creatarum universitatem, quarum facultates acriter investigat, ut quicquid ad salutem hominis, utilitatem & commodum referri potest, non perperam & perversè, sed rectâ viâ æquâque ratione in usum adhibeat.

CERTE mirum est quantum luceat Dei præpotentis majestas in tanta operum quæ edidit varietate & multitudine, quæ Medicinæ navans operam diligenter speculatur; dum enim sursum vergit oculos, hos grato pascit spectaculo amplissimum cœli theatrum, tot sideribus conspicuum, quorum diversos maximè & ordinatos motus, variasque in hæc sublunaria vires observat; ut ex Solis cæterorum principis accessu & recessu, vita ac interitus viventibus omnibus præsentissimè immittitur, ut in exporrectissimum telluris gremium infundit teporem suum æthereum, cujus fotu salutari recreata, suas divitias parturit & in lucem profert; aëris quoque animabilem spirabilemque naturam expendit, vim illius adeo diversam & efficacem ad corpus immutandum, ut anni tempestatibus, ventis, cæli statu, locorum situ, crebras accipit mutationes; perscrutatur elementorum indolem, eorumque inter se concentum admirabilem, ut ex his quatuor tanquam ex primis principiis corpora componuntur, summâ discordium qualitatum concordiâ; vapores quoque in nubes concretos, quique in pluviam resoluti terram fœcundant, quam desinit nunquam mirari vestitam arboribus, herbis, floribus, fructibus, frugibus, tum ad victum, tum ad medelam ægritudinum numero penè infinito ex ejus sinu prodeuntibus; animadvertit etiam quanta sit brutarum animantium varietas, & quanta ad eam divina vis, ut in suo quæque genere permaneant, ut sensu & appetitu naturales pastus capessant, & pestifera secernant à salutaribus; & subiens terræ viscera, lapides, mineralia, metalla respicit suis quæque prædita virtutibus, aurumque inter ea magni apud quosdam in Medicina nominis, quod cordi conferat, licet veritati consentaneum sit, nullâ aliâ ratione esse cardiacum, quam quod possessoris animum exhilaret: nunquid ex iis, aliisque innumeris tam magnificis & tam sapienter institutum ordinem servantibus, prodit veritas etiam non quæsita, scilicet hæc cuncta Divini Numinis nutu ad salutem omnium conservationemque mirabiliter produci atque administrari?

ΣΟΦΟΥ illius Δημιουργοῦ vim admirabilem humani corporis compositio potentiùs prædicat, in cujus cognitione humanæ divinæque Philosophiæ principium continetur, quâ vix quidquam ornatius, quidquam aptius & perfectius potuit fabricari, in cujus contemplationem tanquam Medicinæ fundamentum totus Medicus incumbens, ratione & oculis perlustrat miracula formationis fœtus, nascendi modum incredibilem, turgescentes statim à partu mammas, quæ tanquam fontes nascentes albis & dulcibus succis è sanguine genitis distenduntur ad fœtûs alimoniam; seriem eamdem & ordinem membrorum; hominum formas in tot millibus discrepantes, externarumque partium justam & exquisitam proportionem, quantus earum lepos, quanta venustas, ut quælibet alteri cognatæ æquissimâ dimensione respondet; quam sunt mirabiles ossium commissuræ ad stabilitatem & penè omnem corporis actionem idoneæ; quam multarum artium ministræ manus, quibus artifices in rerum natura per insitiones arborum, aquarum ductus, aliaque quamplurima quasi alteram naturam efficiunt: Et abditiores corporis recessus ingrediendo, inspicit imprimis præcipua vitæ domicilia cor & hepar, sanguinis & spirituum vitalium officinas; naturalemque inter se earum partium conspirationem penetrat, mutuasque operas, ut toti corpori sanguinem & spiritus subministrent, omnium actionum instrumenta, sine quibus totum rueret opificium, nec vita posset constare: ut eadem & singulari Divini Numinis providentiâ, partes sordibus inquinatæ & fœdæ in locum imum velut in sentinam corporis relegatæ sunt, ne tetris nidoribus cerebrum, principum facultatum sedem offundant, & in ejus substantia tanquam in arce regia puriores purgatioresque spiritus animales cudantur sensui & motui actionibusque nobilioribus exercendis destinati, cujus divinæ partis elegantem fabricam, venarum arteriarumque contextum, nervorum propagines & progressus toto corpore pertinentes, quis attentis cernens oculis non suspiciat? Universi demum corporis pars quælibet quantumvis exigua, sensibus tanquam incorruptis & integris testibus occurrens, veluti manu, ad Dei cognitionem ex qua oritur pietas, contuentes deducit, qui ad distinctionem cæterorum operum, non verbo, sed familiari manu opus illud admirabile concinnavit.

QUONIAM vero corpus humanum, cujus partes inter se omnes artificio tam singulari consentiunt, animi gratiâ conditum est, nobilem hanc hominis partem, quæ ex magnorum virorum opinione totus homo est, seu quæ totum hominem constituit, esse quid præstantissimum ex tam illustri & splendido domicilio licet conjicere, cui tanquam dux & dominus præfectus est, ut vitam illius pulcherrimè gubernaret: Et quamvis utriusque varia sit indoles atque conditio, habent tamen quoddam commune vinculum, & tanta inter se societate connectuntur, ut quandiu animus alligatur corpori, nullas absque ejus commercio functiones administret: non tamen vitium est animi sed corporis, si nimia senectus fregerit membra, si visus evanuit, si lingua torpuit, si auditus obsurduit. Cum autem ad animi naturam atque dignitatem attendit Medicus, eum quoque esse ejusdem pretii in utroque sexu, esse etiam principium functionum omnium quæ obeuntur in corpore, tacitus apud se cogitat; rationis eximio munere cæteris animantibus antecellere perhibetur, ferociores cicurat, suoque reddit obsequentes imperio; hoc lumine res incorporeas & ab omni materia segregatas complectitur, & quod maximum est, se ipsum videt, speculatur, intelligit; causarum & eorum quæ ex iis sunt, ordinem ac connexionem intuetur: & sicut arbos gravida fructibus satori curvatur suo, rivuli fontem suum agnoscunt & radii solem, sic hæ mentis dotes præclarissimæ, quibus eorum omnium quæ infra lunam sunt, nihil potest superius excogitari, suam sapiunt originem, & veluti linguæ vocisque compotes, Authoris divini potentiam, sapientiam ac bonitatem mirificè declarant.

CUM igitur per singulas mundi partes Dei majestas & sapientia splendeat, oculisque nostris hujus imago sese passim objiciat & inculcet, quam iniquus ille erga Medicinam Judex temerè contendit, hujus Professores, curvas habere in terras animas & esse cœlestium inanes, illos omnem succum impietatis imbibere, rerumque omnium causas & effectus soli naturæ ascribere, calumniosè judicat; quasi verò rebus philosophicis & medicis addictissimos fugiat discrimen quod intercedit inter τὸ ὂν καὶ τὸ γιγνόμενον divini Platonis, eosdemque lateat, quantum servus à domino discrepet, quantum effectus à causa, quam sit finita naturæ potentia, ut sui dissimilia nequeat effingere, Deique famula & ministra audiat. Quoniam vero nulla est gens tam fera, cujus mentem tacito naturæ impulsu non imbuerit divini Numinis opinio, & innatus sit omnium hominum animis religionis sensus, scientiâ Medicinæ non parum intenditur atque confirmatur, quæ ubique Deum videt, & quasi manibus ipsis, (si ita dicere fas est) attrectat; illius plena esse omnia percipit; quem insuper stabilis ordo siderum enuntiat, circumscripti mari fines declarant, aëris vastitas & utilitas prædicat, admirabilis corporis compages, animi nobilitas & perfectio, utriusque nexus & conjugium manifestant; quidquid demum gignit & in se continet terra, Deum spirat, testatur, loquitur, eumque authorem esse rerum omnium naturalium tam apertè demonstrat, ut omnino constet posse reperiri neminem, qui ex tot stupendis operibus, sibi potissimùm Medicinæ lumine perspectis atque intellectis, ad hujus cognitionem & venerationem non rapiatur.

Ergo Medicinæ scientia ducit ad cognitionem Authoris naturæ.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ioannes Cordelle.
M. Petrus Yon.
M. Antonius de Saint Yon, Medicus Regis ordinarius.

M. Ioannes Robert.
M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordinarius.
M. Franciscus Vezou.

M. Tussanus Fontaine, Professor Regius.
M. Franciscus Pajot.
M. Nicolaüs Richard.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS POITOU, Viriensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1685.